

**CONCURSUL NAȚIONAL PENTRU OCUPAREA POSTURILOR/CATEDRELOR DECLARATE
VACANTE/REZERVATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
17 iulie 2019**

**Probă scrisă
FIZICĂ**

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

I. TÉTEL (30 punct)

I.1. A termodinamika első főtétele. Kalorikus együtthatók. A téma kidolgozásának tartalmaznia kell: a belső energia, a mechanikai munka és a hő meghatározását, a termodinamika első főtételének megfogalmazását, a kalorikus együtthatók meghatározását (hőkapacitás, fajhő, mólhő), a termodinamika első főtételének alkalmazása az ideális gáz egyszerű átalakulásaira (izochor, izoterm, izobár, és adiabatikus), a Robert Mayer összefüggés levezetése. **15 pont**

I.2. A fény interferenciája. A téma kidolgozásának tartalmaznia kell: a fényinterferencia jelenségének meghatározását; az interferencia kialakulása feltételeinek leírása és indoklása; az optikai útkülönbség meghatározását; az interferencia maximum és minimum feltételek levezetését; a Young-berendezés (ennek leírása, monokromatikus fényben létrehozott interferenciakép leírása, a sávköz meghatározása a sávköz képletének levezetése). **15 pont**

II. TÉTEL (30 punct)

II.1 Egy valós, vonalas tárgyat az f fókusz távolságú gyűjtőlencse elé, a lencse optikai főtengelyére merőlegesen, a lencsétől $x_1 < 0$ távolságra, helyezünk el. A lencse másik oldalán, a lencse és a fókuszpontja közötti távolság felénél a lencse optikai főtengelyére merőlegesen, egy síktükört helyezünk el.

a. Számítsák ki az x_1 és f függvényében az optikai rendszer által adott végső kép helyzetét a lencséhez képest.

b. Szerkesszék meg az optikai rendszer által adott végső képet az $x_1 = -2f$ esetén.

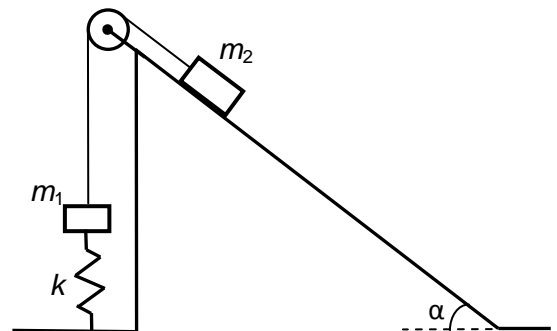
10 pont

II.2. Az ábrán látható mechanikai rendszerben ismertek a testek tömegei $m_1 = 60\text{ g}$ és $m_2 = 500\text{ g}$, a lejtő hajlásszöge $\alpha \cong 37^\circ$ ($\sin \alpha = 0,6$) és a rugó rugalmas állandója $k = 14 \frac{\text{N}}{\text{m}}$. A csigát súrlódás és tehetetlenség nélkülinek, míg a testeket összekötő fonalat nyújthatatlannak és elhanyagolható tömegűnek tekintjük. A csúszósúrlódási együttható állandó a lejtő mentén, és egyenlőnek tekintjük a tapadósúrlódási együtthatóval. Kezdeti pillanatban, amikor a testeket nyugalomból szabadon engedjük, a rugó nyújtatlan.

a. Számítsák ki a csúszósúrlódási együttható μ_1 és μ_2 határait, amely értékek között az m_2 tömegű test elinduljon lefele a lejtőn, de már ne induljon el felfele.

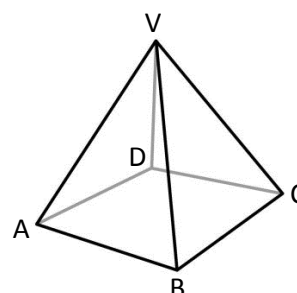
b. Feltételezve, hogy $\mu = \frac{\mu_1 + \mu_2}{2}$, számítsák ki az m_2 tömegű test mozgásának időtartamát a lejtőn.

10 pont

II.3. Az $S = 0,1 \text{ mm}^2$ állandó keresztmetszetű, homogén, vezető huzalból, egy olyan négyszög alapú VABCD gúlát készítünk, melynek minden éle azonos hosszúságú $\ell = 21 \text{ cm}$. A vezető szál anyagának fajlagos ellenállása $\rho = 1,0 \cdot 10^{-6} \Omega \cdot \text{m}$.

- a. Határozza meg a gúla elektromos ellenállását az A és C csúcsai között.
b. A gúla A és V csúcsai között egyenfeszültséget alkalmazunk. Ebben az esetben az AB élen fejlődő elektromos teljesítmény $P_{AB} = 32 \text{ mW}$. Számítsák ki a BC élen fejlődő P_{BC} elektromos teljesítményt.

10 pont
(30 pont)

III. TÉTEL

Az alábbi táblázatban a IX.-es fizika tanterv egy részlete található:

Competențe specifice	Unități de conținut
Identificarea condițiilor în care corpurile efectuează o translație sau o rotație Identificarea condițiilor în care un corp este în echilibru de translație sau echilibru de rotație Rezolvarea unor probleme simple prin aplicarea în diferite situații a condițiilor de echilibru la translație sau rotație	4. ELEMENTE DE STATICĂ Echilibrul de translație Echilibrul de rotație

(Programa școlară de fizică pentru clasa a IX-a, aprobată prin OMECT nr. 3458/09.03.2004)

A. Mutassanak be a *kísérleti felfedezésen* alapuló tanulási folyamat lebonyolítását a didaktikai folyamatot keretén belül melyen keresztül kialakítja/fejleszti a diákok, a fentebb található tantervrészletben megjelenő kompetenciáit, szem előtt tartva a következőket:

- a didaktikai tevékenység szervezési módjának leírása;
- egy munkalap elkészítése a kísérleti tevékenységhez, melyben meg kell adni a dolgozat címét, a rendelkezésre álló kísérleti berendezés leírását, a munkamódszert, és megfogalmazni két kérdést a diákok számára, a kísérlet következtetései megállapításának céljából, és megfogalmazni egy-egy helyes választ mindkét kérdésre;
- két pót munkafeladat megfogalmazása azoknak a diákoknak/csoportoknak, akik hamarabb befejezik a kitűzött feladatot.

18 pont

B. Adjon meg egy előnyét és hátrányát a frontális kísérlet alkalmazásának, abból a szempontból, ahogy hozzájárulnak a fentebb található tantervrészletben megjelenő kompetenciák kialakításához/fejlesztéséhez.

6 pont

C. Fogalmazzanak meg egy teszt részletét képező, két különböző itemet melyek a fentebb említett kompetenciák kiértékelésére szolgálnak (egy több helyes válasszal rendelkező itemet, és egy rövid választos itemet).

(Megjegyzés: Mindegyik item esetében pontozzák a szakinformáció tudományos helyességét, a munkafeladat megtervezésének helyességét és a várt helyes válasz megfogalmazását.)

6 pont